

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Conseqventibvs Pertexens, Quae post beatum S. Xauerij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

60. PP. gesta in regno Trauacoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

loca Euangelij laco collustrandi ; sed ab iis hæc arma suis armis defendit Præfectus Coccinensis Lusitanus , & Dei causam fortiter complexus usum liberum Regiæ facultatis , & vitam incolunem Christi præconibus conseruauit. Centenos circiter , eorum quot mensibus opera Christo lucri fecit. In iis Brachmanes , Nahires , & Cechi , ex quibus triplex nobilitatis in regno gradus : accessere ad fructus cumulum Si-nenses nouemdecim , quos illuc commercij studio aduectos , exceptit fors multo beatior , concionibus Patrum , superstitiones perosi suas , aquis innocentiae loti sunt , sedesque ibidem in posterum stabiles fixere. Præter has in salutem infidelium perpetes , & strenuas curas , nihil prætermissum est assiduitatis , & diligentia in iuuandis Christianorum veterum siue animis , siue corporibus , eorum maximè quos appulsæ ab Europa naues , quadringentos nonnunquam in littus depositos , nostrorum beneficæ tradebant caritati ; quam porro secundis prouentibus , sua Deo nauarent munia , plenius breui complexus est antistes ipsemet Coccinensis , quam possit à me prolixè diffundi. Erat is Georgius Temudius ex S. Dominici sacra familia , scribebatque ad Lainium Societatis nostra Præpositum. [æquo , ait , & iusto mouor ad scriendum , vt norit V. Paternitas , quam lætam ex his Indiæ tractibus frugum messem ipsius filij colligant. Eorum sollicitudine , virtute , morum exemplis , & precibus , alij ab idolis Deo se mancipant , ab suis sceleribus ad eum alij redeunt , & ad Christianam legis illius obseruationem : clarum est denique Societatem hanc à Deo profectam , nec dictu facile quantum quisque Patrum in propaganda Christi gloria hic desuderet , quam liberaliter vitam periculis obiecat : quæ quia meis ipsemet oculis video , propterea illos tantopere diligo ut arctissimam cum iis necessitudinem iunxerim , utaque plurimum eorum prudentia in debellando , & subiugando maligno dæmone] hæc Episcopus Coccinensis. Feliciori quoque fructuum vertate Coulani agrum Patres coluere vniuersumque illud Trauancoris littus : ædes illic Deo statuere nouemdecim cuique populo suam , quod celebratio baptismi crebra trecentos interdum aut quadringentos Christo adiungeret. Infantes quingentos censuit annus unus , qui ut est ingenium eius cœli , paucos intra menses magnam partem ad Deum euolarunt.

Eadem diuinæ bonitatis prouidentissima largitate senes decrepitæ ab nonagesimo , ad annum centesimum ætatis , alias uno , altero alias postquam erant ex aquis genitalibus renati die , ductam ex iis innocentiae Sanctitatem , illibatam cœlo intulerunt : æterna illuc destinatione transcribendi eo tunc articulo transcripti , quo facti fuerant tanto buo digni. Brachmanes Iogus errore abiecto dum sacris abluitur Ignatij nomen inde sibi diserte postulauit , ob reuerentiam ut aiebat , erga magnum Societatis Patrem , & visus ab sancto suæ huius in illum reuerentiae præmium tulisse , tam insignes , & citos in omni virtutum generre progressus , ut veteribus Christianis admirationi fieret & pudori.

H h Dege

60.
PP. gesta in
regno Tra-
uancoris.

Degebat nobiscum eodem sub tecto, ex quo vnum illi & ultimum iter ad sepulchrum fuit; dabat quotidie tres horas meditationi aeternorum; corpus crudum in morem afflictabat, aiens fore sibi continuo, & infami opprobrio, si minus foriter defungeretur yltronis pro Christo perpensionibus, quam olim pro dæmone cum ei famelicus, & nudus & solus in syluis militaret. Memorandus hic item in paucis adolescentis casus: initatus sacro baptisme, aliquanto post lignatum erat, deprehensus ab suis, domum abripitur, in cultum fictorum numinum reuelundus: at is media nocte silentio redditus ad Patres inde se liberat. Sylam ingresso animosè, eiusque inuia peruadenti, sub exortum auroræ occurrit tigris venatu prædam quærens: actum erat de illo, ut cumque armis, & viribus maxime valuisse, haud tamen vitare poterat quin dispergeretur à crudeli & iciuna fera, verum sua hunc fides crucisque fiducia tutata est, signo crucis ad eius adspectum munierat se, cum in eum inuadens bellua repente mansuescit, accedensque proprius canis more blanditur, affictu mulcet, lambit etiam tenerè, & intacto abit. Constatbat ferme ex pescatoribus Christianitas recens Trauancoris, quos ipsi Macoas nominant: quamobrem Patres iis erudiendis partiebantur diem eorum commodo: Mane feminis tradebant scitu necessaria ad salutem, sub noctem viri Scaphis & retibus vxorum custodia, à pescatu permisis, conueniebant ad audiendum de rebus diuinis. Sed leucatum quinque supra viginti oram, quæ ad Comorinum Coulano tenditur, cum pauci numero non posset satis excolare, substituere sibi, docendi Vicarios iuuenes, matura, & præstanti virtute, lectos è seminarij alumnis quos Nicolaus Lancillolus incredibili patientia Coulani educabat: obibant hi mutatis vicibus tractum illum, inspiciebant, hortabantur, sacra necessaria ministrabant: ipsa quin etiam interiora continentis albebant messibus quas nostris Patribus ostentabant; ethnicorum oppida quatuor, suos ad P. Franciscum Perez legarunt Asceos, hoc est magistratum primores, à quibus communis nomine rogabatur eò se conferret, ad eorum populos sacris vndis tingendos. Profectus est Perez, sed multitidini numerose, solus, & breui tempore quod illi suorum permittebat cura, cum sufficere non posset, ex quatuor millibus baptismum pertentibus, legit, lustrauitque solum quadragesimos; in sociorum aduentum reliquos distulit accuratis comparandos. Rex ipse Trauancoris ædem sacram Mampolini habere voluit, & obiectante quantumlibet Cirangue Regina superstitionis erga Deos pertinacissimæ, extrui illam iussit. Nam et si ethnicus, sed propensissimo studio ferebatur in religionem Christianam, & augustinissimum Iesus nomen: ducebaturque hanc velut hereditatem bonæ mentis à patruo Vnichetrenirio rege, Xauerij intimo, & post Xauerij obitum Francisci Perez cui se palam ferebat immensis nominibus obstrictum, & vero illi debebat omnia; regnum enim illius insultu sex millioni subito, prædari aggressum Bisnagæ Regis armorum Praefectum, non valens

lens auertere, quod ægrè ad mille suppeterent quos illi opponeret P. Francisci Perez auxilia poposcit, & missio ad eum legato rogauit, habere se vellet apud Deum infimis precibus commendatum: promittit Perez, missione interim ad eum vexillo, IESV nomen depictum præferente, mandat eo frontem exercitus muniri, cum eo armigerum agminni præire, omnes dato ad conflictum signo, IESVM magnis vocibus in opere vocare & certo confidere, Deum illum esse dandæ victoriae præpotentē nedū hostis longius amouendi. Nec sua Percem promissio, nec spes Regem fecellit. Grande illud, & augustum nomen, in ore licet Saraceni & idololatræ, quales erant iij mille qui pro rege pugnabant, tanto illos robore armavit ut hostilem exercitum funderent, & terga fugientium sagittis prementes, multa eorum strage, incruenta sibi victoria potiti urbem repeterent. Rex beneficij conscius, hanc Patri Perez repofuit gratiam ut quocumque suarum ditionum Christi fidem cum potestate amplissima propagaret: vexillum denique tanto illustre miraculo, multisque postea præliis, eodem victoriae nobilitatum euentu mirabili, gazæ regiae thesauro adscipit, pro felicitatis non dubio pignore afferuandum.

Dum hæc à nostris in tractu Indiae geruntur ad occasum vergente, alterius ei oppositi & Piscarij potissimum littoris, aneps & incerta conditio, infaustis & prosperis semper alternauit. Repentinis Maorum excursionibus, incendiis sacrarum ædium; & domorum expilationibus infesta; discordiis ciuium; secessionibus in nouas sedes; carcere ac vinculis Euangelij ministrorū, & eiusmodi calamitatibus, quæ priusquam expono, indicanda sunt summarim aliqua, de Patrum solertia in firmanda illic & fouenda Christianorum pietate. Præter nos tristis Goa illuc transmitti solitis Henricus Henrichez. Leucas excolebant sexaginta oræ littoralis quæ à Pouare Ramanancorem sursum versus Piscaria dicitur. Sunt in ea vel pagi vel oppida, plura quadragenis, nonnulla capitum quinque millibus habitantur, gens dura & agrestis, anni maximam partem ad mare transigens, Parauí enim & Caraí, qui maiorem populi conficiunt numerum, toti vna sunt in pescatione vñionum, alij piscium. Infelicitas soli tristis, omnia arenæ steriles; viëtus alimenti auari & tenuis, solis ardor intolerabilis aquas vrens & sabulum excoquens; malorum cumulus, mediterranei barbari, lege Deorum cultores; professione & arte grassatores. Torrentis instar subinde ex montibus subiecta inundant improvisi, direptisque omnibus, homines in seruos abigunt. Aptissima denique ad fingendos tyrones apostolici muneric regio, vt eam censebat Xauerius, seu vitam species ærumnis exercitam, seu difficiles operas, seu pericula nunquam non obuia. Versabantur in eas sex Patres, subinde octo, vt multum decem, & erat necessariò vni subendum, quod onus plurium sat iustum fuisset. Partiebantur inter se loca, quæ sua singuli pro parte peragabant, vt se omnium votis & necessitatibus commodarent. Punicali Henrichez agebat ut plurimum, quæ est

61.
Ora Piscaria:
Henrici Hé-
richez in ea
labor.

Hh 2. ora

